

Tilgjengelegheitserklæringa

Tom Nesvåg, Sigbjørn Råsberg og Cathrine v. Porat

Webinar i regi av uutilsynet 21. oktober 2022

Kvifor universell
utforming?

630 000

har nedsett
funksjonsevne

850 000

er 67 år og eldre

600 000

har låg digital
kompetanse

800 000

norsk som
andrespråk

96 %

av løysingane
oppfyller ikkje
minstekrava

Webdirektivet
(WAD)
Offentleg sektor

1.2.2023

Bygger på gjeldande
regelverk

Nye krav med direktivet

- 1. februar 2023
- Gjeld offentlig sektor
  - Likestillings- og diskrimineringsloven § 19a
  - Frå 35 til 47 krav
- Krav om tilgjengelegheitserklæring
- Krav om tilbakemeldingsfunksjon

nettstader

appar

dokument

intranett

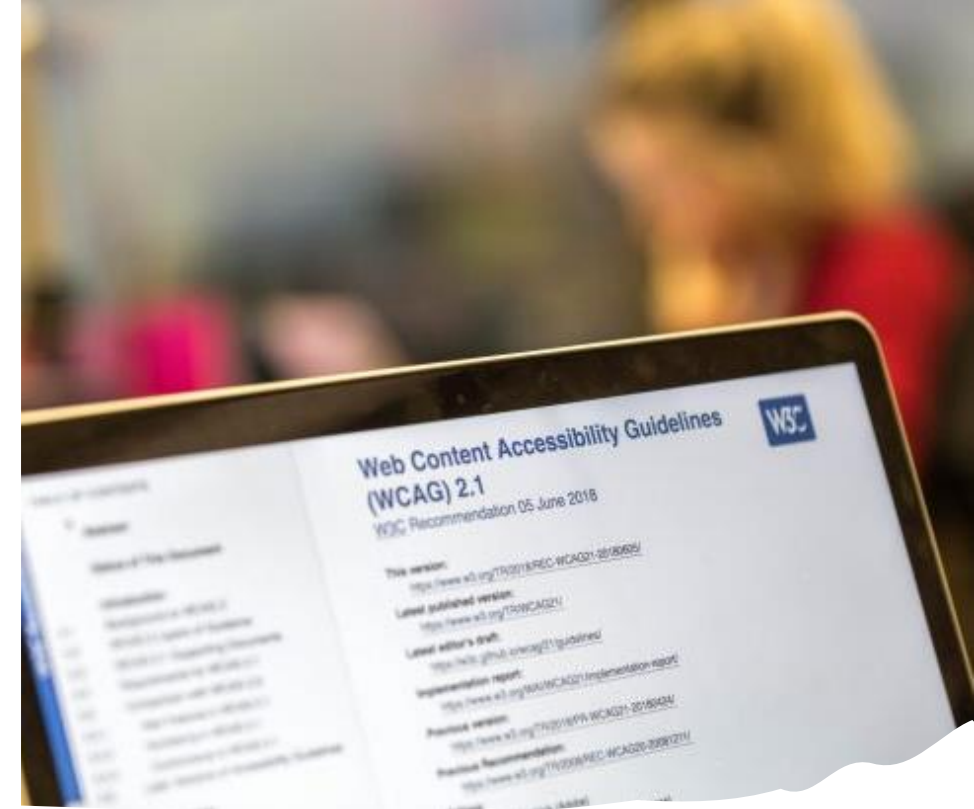
ekstranett

Nye intranett og ekstranett

- Når er noko nytt?
  - Publiserte etter 1. februar 2023
  - Gått gjennom ein vesentleg revisjon
- Avgrensar mot fagsystem
- Same krav som for nettløysingar elles

Tilgjengelegheitserklæring med
tilbakemeldingsfunksjon for alle
offentlege verksemder frå 2023

Kva er ei tilgjengelegheitserklæring?

- Framstilling av status for samsvar med krava til universell utforming
- Sjølvdeklarering – må sjølv gjere opp status
- Obligatorisk for alle offentlege verksemder
- Éi erklæring pr. nettstad/app
- Universell utformings svar på personvernerklæring

Løysinga for brukaren

- Først og fremst til for brukaren
- Gir informasjon om:
  - Status – dvs. samsvar/brot
  - Tilbakemeldingsfunksjon
  - Klagemoglegheit
- Likt for alle nettstader – enklare for brukarane
- Avdekking av feil skal gje brukarane betre løysingar

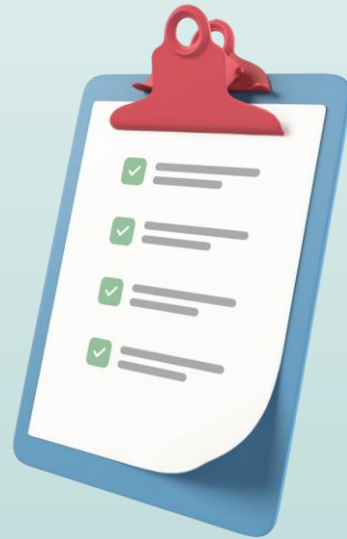

Løysinga for verksemda

- Mindre arbeid med å lage eiga løysing
- Betre innsikt i eigne løysingar gjennom:
  - Kartlegging av status
  - Tilbakemeldingar frå brukarar
- Auka medvit om krav og samsvar → prioriteringar

Kva nettstadar skal
ha erklæring?

Kva nettstadar skal ha tilgjengelegheitserklæring?

- Eitt domene = éi tilgjengelegheitserklæring
- Underdomene/undersider skal ikkje ha eiga erklæring
- Domeneeigar er ansvarleg
- **Unntak:** Eige innhald på eksterne sider

Gravemelding for påvising av kommunal VA-leidning

Informasjon

HJELP ?

● Informasjon

● Om søker

● Gravestad

● Kontroller skjema

Gravemelding er ein førespurnad om kommunen har ein VA-leidning i området som kan kome i konflikt med gravarbeidet.

I slike tilfeller kan kommunen påvise leidingane for å unngå skade på desse.

Avbryt

Neste

BERGEN
KOMMUNE

TJENESTER

SØKNADER

AVTALER

FAKTURAER

ILEGGELSER

Her kan du se på ileggelsene dine

Ved å oppgi kjøretøyets kjennemerke (registreringsnummer) og saksnummer, vil du kunne se detaljer for ileggelsen med eventuelle tilhørende bilder. Noen bilder kan være sperret for innsyn pga. personvern hensyn, men du kan be om få tilgang til disse.

Det vil også være mulig å levere en klage, eller evt. følge status for en tidligere levert klage.

Felt som er merket * må fylles ut.

Kjøretøyets kjennemerke *

Saksnummer *

Vis ileggelsen

Saksnummer henviser til nummeret på parkeringsgebyret, kontrollsanksjonen eller tilleggsgebyret du er ilagt

Bymiljøetaten

Bymiljoetaten@bergen.kommune.no
55565690

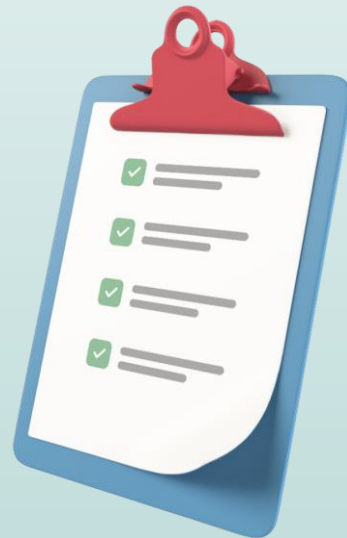
Besøksadresse

Johannes Bruns gate 12

Postadresse

Postboks 7700
5020 BERGEN

Test av nettstaden

Testing

Vurdering av løysinga opp mot 47 krav

- Kompetanse på kode og design
- Kompetanse på test av uu

Hugs at også innhald skal vere universelt utforma

- Alle som produserer innhald
  - tekst
  - bilde
  - video

Kven skal teste?

- Kven?
  - Verksemda sjølv
  - Verktøy
  - Leverandør/konsulent
- Deling/samarbeid:
  - Leverandøren testar koden i rammeverket
  - Redaksjonen testar innhaldet

Fyll ut skjemaet for tilgjengeligheitsserklæring

Pålogging

- www.uustatus.no
- PIN-kode sendt frå Digdir
- Pålogging med ein kombinasjon av
  - Personleg eID
  - Organisasjonsnummer + PIN-kode

A

[Om nettstaden](#)

B

Vurdering av nettstaden

1 [Mulig å oppfatte](#)

2 [Mulig å betjene](#)

3 [Forståelig](#)

4 [Robust](#)

C

[Om tilbakemeldingsfunksjonen](#)

D

[Arbeid med uu av ikt](#)

E

[Oppsummering](#)

F

Produsert

Vurdering av nettstaden

For å fylle ut tilgjengelegheitserklæringa, treng du oversikt over status for universell utforming av nettstaden. Du skal først teste og vurdere nettstaden opp mot krava i regelverket. Test av nettstaden kan gjerast internt i verksemda eller med ekstern hjelp, for eksempel frå leverandør eller konsulent.

* Felt merka med stjerne er obligatoriske.

Er nettstaden testa og vurdert? *

Ja

Nei

Informasjon om utfylling av status for nettstaden

No startar du å fylle ut informasjon om status for universell utforming av nettstaden. Bruk opplysningar frå test og vurdering som du har gjort på førehand.

Kven har testa og vurdert nettstaden? *

Vi har selv testet og vurdert nettstedet

Vi fikk ekstern hjelp til test og vurdering av nettstedet

Vi har testet og vurdert nettstedet internt, i kombinasjon med ekstern hjelp

Rapport med resultat frå test og vurdering

1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)

KORT FORTALT: Gi brukaren eit tekstalternativ til innhald som ikkje er tekst.

Frå WCAG 2.1

> Tilsynets tolking av kravet 1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)

> Rettleiing om kravet 1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)

Oppfyller alt innhald kravet? *

Ja

Vi har ikkje denne typen innhald

Nei

Kvifor oppfyller ikkje alt innhald kravet? (Du kan velje fleire alternativ) *

Det er innhald på nettstaden som bryt kravet i regelverket

Beskriv kort innhaldet som ikkje er universelt utforma. Grunngi kvifor kravet ikkje er oppfylt (årsak) og kva konsekvensar det får for brukaren *

🔍 Eksempel ▾

B I U | |

Vi har ikkje tekstalternativ til bilde og diagram, fordi det ikkje er mogleg å legga inn tekstalternativ i CMSet vi brukar. Synshemma får ikkje tilgang til informasjon i bilde og diagram.

body p

Det er innhald på nettstaden som ikkje er omfatta av regelverket

Innhaldet er unnateke på grunn av uhøveleg stor byrde for verksemda

Finst det tilgjengelege alternativ til innhald som ikkje er universelt utforma? *

Ja

Nei

Innhald som ikkje er omfatta av regelverket?

- Utgangspunkt: Alt er omfatta
- Nokre unntak:
  - Dokument publisert før 1. februar 2022
  - Arkiv
  - Kart og karttenester meint for navigasjon
    - ...Men «vesentlig informasjon [må] finnes på en tilgjengelig digital måte»
  - Tredjepartsinnhald «utenfor virksomhetens kontroll»

Uhøveleg stor byrde?

«Konkret heilskapleg vurdering»

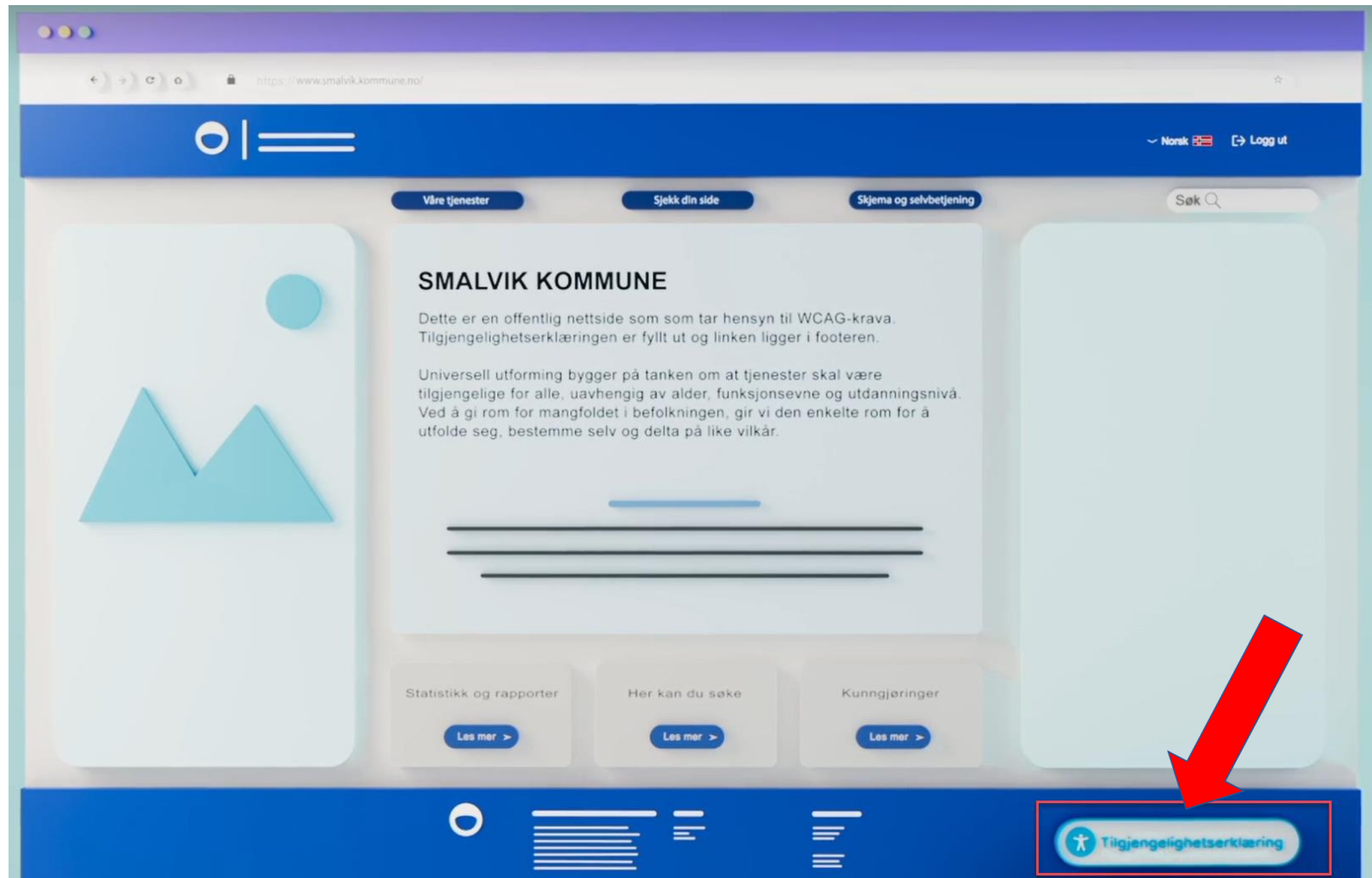
Døme på relevante moment

- Kor vesentleg er innhaldet?
  - Kostnadar
  - Lite brukt løysing?
  - Alternative løysingar?
-
- Hugs: Terskelen for unntak er høg og det er ikkje anten eller!

Publisere
tilgjengelegheitserklæringa

Frå produsert
til publisert

Publiser lenka i
botnteksten

Tilgjengelegheitserklæring for nettstad

Uustatus.no

Gå til Uustatus.no

Gå til Digitaliseringsdirektoratet

Namn på nettstaden: Uustatus.no

Denne erklæringa gjeld nettstaden: <https://www.uustatus.no>

Ansvarleg for nettstaden: Digitaliseringsdirektoratet, organisasjonsnummer 991 825 827

I kva grad er nettstaden i samsvar med krava til universell utforming?

i Nettstaden er delvis i samsvar med krava til universell utforming av ikt.

Det er brot på 7 av 47 krav i regelverket.

Meld gjerne frå om brot på krava

Vi ønskjer tilbakemelding frå brukarane.

- Har du oppdaga feil og manglar knytt til universell utforming av nettstaden?
- Treng du alternativ til innhald som ikkje er universelt utforma?
- Har du innspel til forbetringar av nettstaden?

Du kontaktar oss via:

- Telefon: [+47 404 02 235](tel:+4740402235)
- E-post: post@uutilsynet.no

Tilbakemeldingsfunksjon

Klage

Diskrimineringsnemnda behandlar klager om brot på regelverket. Du finn informasjon om [korleis du klagar på nettstaden til Diskrimineringsnemnda](#). Du kan også klage på manglande eller seint svar på tilbakemeldingar du har sendt til oss.

Korleis kan verksemda førebu
seg på dei nye krava og
erklæringa?

Tips

- Leiarforankring
- Få oversikt over status
- Jobb saman
- Korrigerer eigne feil
- Gå i dialog med leverandørar
  - Kontraktfest krava til uu
- Gjennomfør brukartestar

Om tilgjengelighetserklæring

Med nye krav til universell utforming, kommer det krav om å ha en tilgjengelighetserklæring.

abc

Ord og uttrykk

Vi forklarer viktige begreper som virksomhetene og brukerne møter.

Ofte stilte spørsmål

Vi har svart på ofte stilte spørsmål om tilgjengelighetserklæringen.

Hva betyr det for brukeren?

Offentlige virksomheter skal ha en tilgjengelighetserklæring publisert for sine nettsteder og apper. Hva betyr det for brukeren?

Hvordan lage tilgjengelighetserklæring?

For å lage en erklæring, skal du gjennom syv steg. Du går også gjennom flere deler for å fylle ut.

Spørsmålene i tilgjengelighetserklæringen

Du skal svare på flere spørsmål i erklæringen. Spørsmålsoppsettet er likt for hvert krav.

Hva må virksomheten din gjøre?

Film om tilgjengelighetserklæring

Hvorfor tilgjengelighetserklæring

Våre råd for å få på plass erklæring til 2023

Plasser ansvar i organisasjonen

Start testing tidleg

Peik ut ein som er ansvarleg for erklæringa

Gi opplæring til innhaldsprodusentar

Lag ein rutine for oppdatering

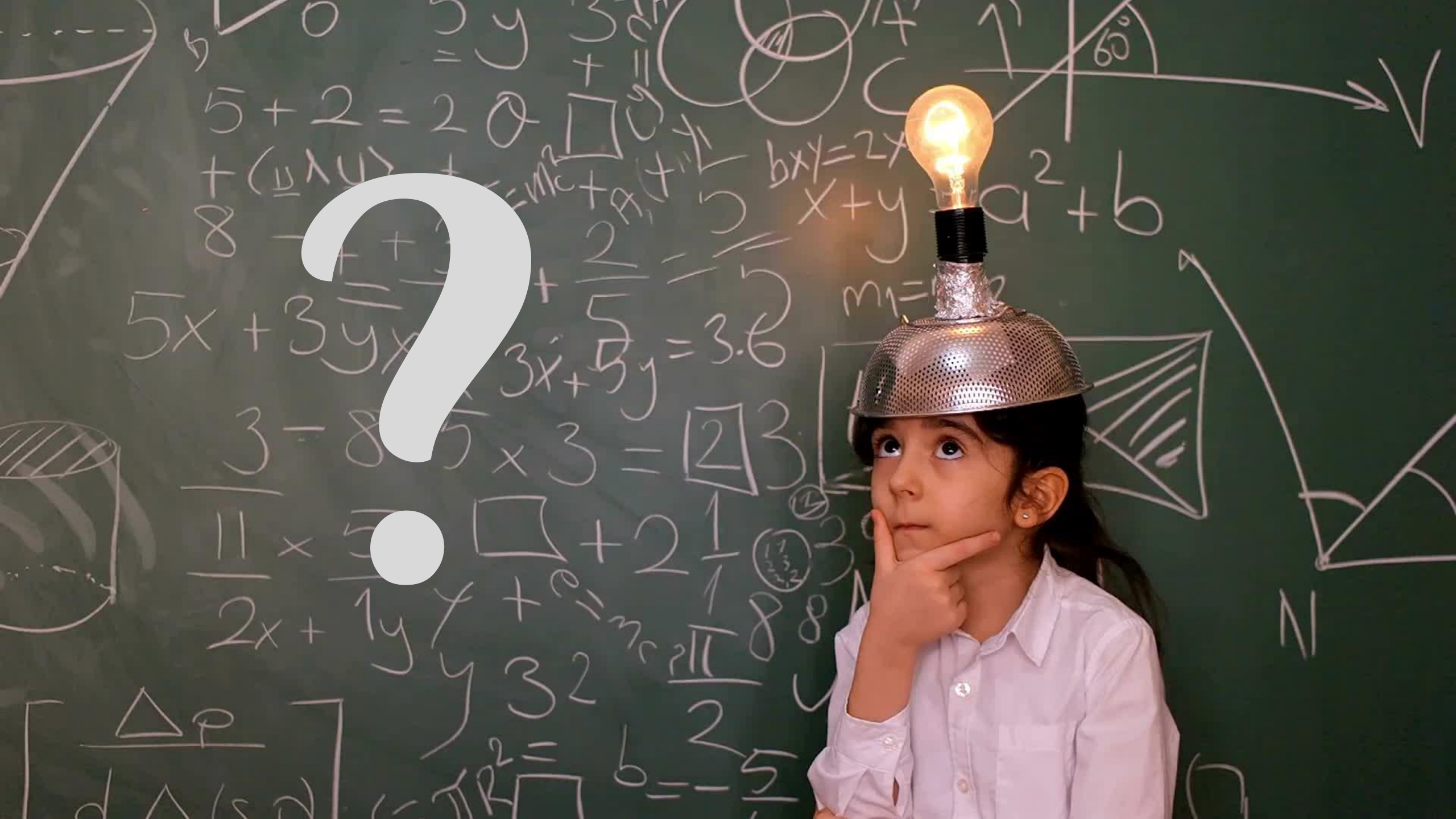
Sørg for årleg testing og oppdatering

PS!

På uutilsynet.no finn du mellom anna:

1. E-læringskurs for innhaldsprodusentar
2. Tilsynets testreglar
3. Løysingsforslag med eksempel

uutilsynet.no

@uutilsynet

post@uutilsynet.no

@uutilsynet

404 02 235

@uutilsynet